

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Vsekakor se bo treba dogovoriti za sorazmeren medrepubliški ključ za zasedbo diplomatskih položajev, poleg tega pa bi si morali Slovenci izgovoriti, da jim redno pripadajo ambasadorska mesta v Avstriji in Italiji, kjer žive slovenske manjšine. Republike naj bi tudi imele dogovorjeno pravico do lastnih republiških atašejev v državah, kjer bi to zanje bilo posebej koristno.

(Ciril Zebot, SD, april 1948)

Razen zvezno koordiniranega vrhovnega štaba, osnovne organizacijske strukture in standardizacije orožja ni videti, na primer, da naj bi bilo še kaj več v zvezni upravi skupne obrambe. Tako preurejena obrambna pripravljenost bi ne le bila mnogo bolj učinkovita, ker bi jo vsak narod zares čutil kot svojo, temveč bi tudi onemogočila vznemirljive možnosti in sumničnja kakega novega oficirskega puča za restavracijo beogradskega centralizma in diktature.

(Ciril Zebot, SD, april 1968)

LETNIK XX. — VOLUME XX.

1. JUNIJ 1969

Published monthly by: Slovenian National Federation, of Canada, 646 Euclid Ave. Toronto, Ont. Canada.

ŠTEVILKA 6. — NUMBER 6.

NEPISANI TESTAMENT
(31. 5. 1969 — Smer v slovensko državo)

Spet je pred nami obletnica črnih dni morda najtemnejših v vsej slovenski zgodovini. S pokoljem najzvestejših sinov slovenske domovine na ukaz izvržkov naroda in vse človeške družbe se more primerjati Titov zločin z onim, ko so bili v 9. stoletju poklani povabljeni od Bavarcev na praznovanje zmage prvi slovenski knezi in prvaki ljudstva. Primerjajte le, kar zadeva zgodovinsko pomembne posledice, ne pa kar zadeva moralno stopnjo zločina. Gre za zločin Kajna nad Abelom! Mea est ultio! Sodba naj bo prepuščena Gospodu!

Zamrla je pesem, utihnila je molitev na ustnicah junakov, otrpnilo je njihovo neustrašeno srce. Prva in edina doslej v zgodovini, organizirana in nepremagana slovenska vojska je razorožena po izdaji omahnila v grob, v neznan grob znanih junakov!

Oporoke kraljev in vladarjev, ki so bile zapisane za zgodovino, navadno nimajo dobrega slovesa. Nenapisana oporoka naših junakov, naših slovenskih domobrancev, mora in bo slovela vekomaj!

Pred meseci smo zapisali, da je edina Titova rešitev v domobranstvu. Ze mrtvi junaki bodo še enkrat zmagali! Z Orlovega vrha že danes vladajo v domovini, v srcih vseh njenih zvestih sinov, mnogo bolj kot odpadniki: Kardelj, Kraigher, Kocbek, Vidmar in njihovi vse bolj maloštevilni sledniki. Iz preoranih grobov vstajajo Titu in njegovim strahotne vizije: kraljestvo zločin na gre k svojemu koncu, brez priliva, brez izbire. Na komunistem in partizanstvu bo med narodom še ostal spomin, enako kot na rokovnjače. Spomin kot neprijetna mora!

Domobranstvo pa bo zaslajalo povečano kot kralj Matjaž, večno upanje našega naroda!

Tisti pa, ki smo se rešili iz strašnih dni, hranimo globoko v svojih srcih nenapisani testament:

Oznanjevati vsem Slovincem, današnjemu in prihodnjim rodovom, doma in na tujem, da domobranci nikdar niso izdali slovenske domovine in svojih idealov, da so v neustrašenem boju izpolnjevali zgolj svojo sveto dolžnost, neomajno, brez omahovanja, brez izdajstva, do poslednje žrtve. In da bodo spet vstali kot prava narodna vojska, ne kot pravljinski kralj Matjaž, temveč kot nepremagljiva sila, ko se bo v krvi lastnih zločinov zadušil na slovenski zemlji poslednji rdeči rokovnjač in bo poslej narodu služilo njihovo ime zgolj kot psovka.

Slovenska zgodovina po I. 1940 mora biti ponovno napisana, brez laži in brez potvorb. Sedanjemu in prihodnjim rodovom smo dolžni sporočiti to oznanilo naših nemumljivih junakov, ki jim je v neznanemu grobu na ustnicah zamrla pesem in molitev: Matj, domovina, Bog.

In še povedati tujcem, vsem narodom, med katerimi živimo, da je tudi zanje le ena in edina rešitev v boju proti peklenskim silam, ki jih danes ogrožajo: ne rakete na luno, ne atomske bombe, temveč domobranstvo, z vsem srcem, z vso dušo!

Pred 25. leti se je pričel rušiti za nas svet. Vse, kar smo mislili, da bo stalo trdno, ne le kar je bilo trhega, se je preko noči sesulo v prah pred našimi očmi. Hitler in Mussolini, Churchill in Roosevelt, vsi lažni preroki in zločinski mešetarji krvi tujih ljudstev so izginiti istočasno s pozornice. Neslavno jim je sledil Stalin, utopljen v morju nedolžno prelite krvi. Razkroj na vzhodu, zaton na zahodu. Pred kratkim še De Gaulle, ki je kot edini preostali clown sveta v razvalinah poskušal s slabimi dovtipi

"Aging in the Canadian Mosaic"

24. maja letos je posembi odbor z imenom „Ontario Inter-Gour Committee on Aging“ priredil „skupinski razgovor“ strokovnjakov na tem področju, pod vodstvom urednika našega lista.

Med najboljšimi izjavami govornikov je gotova ona, ki jo je podal g. N. S. Bojović, B.A., M.S.W., Senior Psychiatric Social Worker, Social Work Service for New Canadians, — Toronto Board of Education.

Ker se nam njegove izjave zde važne, prinašamo iste tukaj v izvirniku. G. Bojović je Srb po rodu in je mnogim Slovincem po-

zakriti razkroj. Celu Cerkev, ki je 2000 let kljubovala vsem navalom je prišla do roba propada. Vse to zato, ker narodi vsega sveta in njihovi izvoljeni ali samozvani vodniki nimajo več vere v noben ideal. Splošna psiho je ugodna za kolektivni samomor! Pilula je ideal sinov najboljših narodov sveta, ki se kopljejo v izobilju. Zaradi socialnih motivov seveda, ker so v skrbi, kako bodo preživljali svoje otroke. Revni narodi, kjer v prvem letu po rojstvu umrje vsak drugi otrok, ali 2 od treh, nimajo te skrbi. Zgodba kmetice v Kocbekovi Listini se uresničuje ali pa ponavlja v povečanem obsegu. Menda sta res le ona in njen mož še na svetu, ki nista popolnoma zmešana, pa še za moža bi ne mogli zadržati reči. Vprašati se moramo torej, ali smo morda zmešani mi, če niso Johnson, Nixon, De Gaulle, Brežnjev, kardinali Suenens, Koenig, brazilski nadškof D. Helder Camara in drugi. Morda so zmešani z nami vred pok. Stepinac, škof Vovk, Beran, Slippy, Mindszenty vsi trpeč v Vietnamu in Biafri ter Sudanu?

Čitamo, da ministri bivše Johnsonove vlade razmišljajo, kaj so v teh 4 letih napak storili. Seveda enoglasno ugotavljajo, da to, da niso Johnsona odvrnili od oboroženega posega v Vietnamu. Celu sedaj, ko imajo priliko za trezen premislek, jih obdaja zgolj misel na samomor.

Svet, ki je neobčutljiv za moralno, za vero in za Boga, je tudi po pravici udarjen s slepoto. Če si se jim primerilo, da jih bodo v masah postavljali ob zid, ne bodo imeli pravice, da bi se pritoževali.

Toda zašli smo s poti. Kje je ostalo nenapisano oznanilo? Kje so naše svetle luči? Kje je naša rešitev? Človeške plamenice na Češkem, in tudi v Ljubljani pričajo, da je vera domobrancev še živa v duši naroda; te plamenice bodo vžgale novega ognja v srcih naše mladine, ognja, ki ne bo več ugasnil in ki bo svetil kot večna luč junakom na Orlovem vrhu, kakor bo njihov ideal osvajal vedno nova srca naše mladine. Zato v naših dušah ne sme več vladati obup, zato moramo iz naših možganov izgnati samomorilne misli, zato moramo odpreti naša srca, da jih bo neugaslj plamen večne ljubezni naših junakov vžgal in navdal s tistimi ideali, s tisto vero in s tisto nepremagljivo ljubeznijo, ki je povzročila njihova telesa kot najčistejšo žrtev Bogu in domovini!

To human beings, particularly

znan že z njegovega dela pri „International Institute of Metropolitan Toronto“.

In opening I would like to point out that immigrants are not problem people but people with problems mainly caused by stress while making efforts to adjust to a new environment.

The change of cultures and breaking of ties with the native land often exposes human beings, especially elderly people, to emotional stress that might present serious problems in their adjustment.

The language barrier, sociocultural differences, lack of community services on the prejudice and discrimination that they encounter makes it necessary for immigrants to depend for a prolonged period on their ethnic organizations. Unfortunately, this is often misunderstood by the established community and the newcomers are criticized for creating „ghettos“ by choosing to live in districts in which their ethnic group predominates.

Immigrants who experience difficulty in their adjustment complain that our community services are not geared to be of much help to them. They feel that social services are very complicated and that social agencies do not have enough Social Workers and other professional staff who speak foreign languages and understand other cultures. They believe that many of their problems could have been prevented if the social services were designed to help them during the first years of their adjustment.

The school of thought, that prevailed until recently, that immigrants should not be provided with services in their own language because they would not be motivated to learn English and consequently would delay their integration, has proved to be detrimental to the health and welfare of their immigrant and also a bigger drain on the taxpayer. Fortunately, there has been a gradual but steady realization that New Canadians cannot postpone their problems until they learn English as they should be helped when they need it most — during the first years of their adjustment.

Automation and cultural differences appear to be major problems for immigrants, particularly for the elderly. They feel that Canadians have a patronizing attitude, expecting them to make all the changes and conform to the Canadian way of life. They resent this and consequently live in social isolation which is detrimental to their mental health. All immigrants would like their cultural value to be respected and incorporated in the Canadian mosaic.

Adjustment and integration of immigrants is a long process and to be successful depends to a great extent on the immigrants themselves. However, regardless of their efforts, integration is limited to the extent they are accepted and helped by the community.

the very old and very young, it is very important to feel accepted, loved and to have a feeling of belonging. Unfortunately, we live in a world of unrest in which racial prejudice, discrimination and rapid change are becoming dominant factors. It is the older person who often experiences difficulties when confronted with these problems. The literature on mental health has demonstrated an important relationship between cultural clash and mental illness. Persons who are exposed to opposite sets of cultural values are often in conflict with themselves. They want to preserve their own values but society imposes different ones on them.

The need for comprehending sociocultural factors in the understanding and helping of the elderly in this complex world of today is greater than ever. Old age is a term that most people fear in our society, when, with all our rich resources, it should be welcomed.

In spite of our greater psychological knowledge of the human being, there has never been such a rejecting attitudes towards the aged in the history of the western world. This is especially evident on our continent where youth and physical vigor are particularly valued. It is true that there cannot be progress without vigor and changes but not all change is progress, nor is all progress made by vigor alone.

Most of our immigrants come from a less complex society where family closeness and the role of grandparents, parents and children is well defined. Upon their arrival here they find that the family security and stability that they cherished in their own country is threatened by our technological progress and the gap between generations. One of the main problems that arise on their arrival is to obtain a suitable job. The economic and emotional security derived from satisfactory employment plays an important part on the mental health of a human being and in particular on our senior citizens. Idleness, loneliness and dependence are most feared by the aged — they are the main causes of senility and other illness.

Medicine and other sciences are helping us to live longer, but we must learn how to make these extended years more enjoyable.

At this point, I would like to commend the Committee that arranged this Meeting and to suggest that an Advisory Committee should be formed of senior citizens, ethnic representatives and professional people who are interested in helping the aged. The aims and objectives of such a committee would be to study the needs of the elderly and to develop appropriate programmes and services.

Any programme that is aimed at helping immigrants in their adjustment and integration should not be in isolation as a „Programme for New Canadians“. All interested Canadians

UREDNIKI ETNIČNIH LISTOV SO OBISKALI PODPORNE USTANOVE V TORONTU

Minister socialnih in družinskih uslužnosti g. John Yaremko je 30. aprila povabil urednike etničnih listov, da si ogledajo delovanje večjega števila podpornih ustanov v Torontu. Vse obiskane ustanove spadajo pod pokrajinsko vladno upravo.

Obiskovalci so se seznanili s podrobnim upravljanjem ter videli, kako pokrajinska vlada skrbi za pomoč potrebne državljanke.

„Bellwoods Park House“ je

Med drugimi so obiskali „Earls Court Children Home“ na „St. Clairs Gardens“, kjer žive 6—13½ let stari otroci, ki jih je življenje „vrlogo“ iz tira pa potrebujejo psihološke pomoči. Obiskali so „Dovercourt Day Nursery“, kjer imajo do 90 otrok različnih narodnosti, katerih starši morajo na delo, pa nimajo možnosti, kje pustiti otroke podnevi.

„Bellwoods Park House“ je

immigrants and their children with equal opportunities for using the social services within the Board of Education as well as in the community. In the field of education this Service has been extended to an extent unparalleled in any other Canadian city. It should be noted, that in spite of the many complaints that I have heard from New Canadians, they all agreed that Canada is the best country to live in. I would also like to assure you that the people from all three levels of government with whom I have the privilege of working, are doing their utmost to help New Canadians in their adjustment and integration. They have a high respect for the rights and cultural outlook of immigrants and feel that their culture should be incorporated into the Canadian mosaic.

Moderator je bil g. Robert in charge. This service provides

dom za žrtve „Cerebral Palsy“, na „Beverly St. Work“ pa je delavnica za duševno zaostale, kjer jih uče najrazličnejša ročna dela.

Končno so obiskali še krasno urejeni „Belmont Home“ za stare moške in žene, ki nimajo nikogar, da bi jim pomagal v vsakdanjih življenjskih potrebah.

Vsi, ki so se ture udeležili (25), so odnesli z nje res najboljšo utise.

Office on Aging and Homes for the Aged Branch, Ontario Department of Social and Family Services, ostali panelisti pa:

Dr. J. M. Kirschbaum, president, Canadian Ethnic Press Federation, g. E. Kutscha, president German Canadian Senior Citizens Club, Hamilton, g. E. Pasternak, president, Ukrainian Home for the Aged, Toronto, gdc. M. Dominico, Information Officer, Section on Aging, Social Planning Council of Metropolitan Toronto, g. J. J. McHale, direktor, Forest City Kiwanis Senior, Community Centre, London, g. D. F. Ellis, administrator Home for the Aged, Timmins, g. D. H. Rapelje, Administrator, Home for the Aged and Rest Home, Welland and Port Colborne.

Zaključne besede pe je spregovoril g. L. Crawford, direktor Ontario Office on Aging and Homes for the Aged Branch.

● Portland State University (Oregon) je organizirala v Zagrebu zagrebški inštitut za študij osrednje Evrope. Ameriški študentje, ki imajo za sabo vsaj dve leti študija srbohrvaščine, bodo preživeli eno akademsko leto v Zagrebu. Stanovali bodo v posebnem inštitutu, ki bo organiziral ekskurzije po državi. Poleg intenzivnega študija jezika bodo poslušali tudi izbrane predmete iz družboslovnih ved na zagrebški univerzi. —fs

● Delavske organizacije v ZDA so dosegle višek v članstvu v primeru z vsemi delavci izven poljedelstva l. 1955, ko so imele organiziranih 33,2% vseh delavcev. L. 1966 se je odstotek organiziranega delavstva znižal na 28,1%. —fs

„Mr. Yaremko has given distinguished leadership in every task that has engaged his attention and the people of Ontario and Canada have been privileged to have his statesmanship so completely and devotedly at their service“.

Ko se je g. Yaremko zahvalil za izkazano mu čast, je končal z naslednjimi besedami:

„Se posebnega pomena za mene pa je ta čast, ki mi je dana vsled javnega delovanja, ki sem si ga nalašč izbral in svobodno se zanj odločil“.

G. John Yaremko, Q.C., LL.D., ontarijski minister za socialne in družinske uslužnosti je dobil častni naslov dr. prava na Lutheranski univerzi v Waterloo.

Ta častni naslov mu je bil podeljen 25. maja z njegovo sobično delo v ontarijskem ob-

čestvu. Besedilo, ki je spremljalo podelitev častnega doktorata pravi dobesedno:

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates \$4.00 per year; 30c per copy
Advertising 1 column x 1" \$2.80

Published monthly by
Slovenian National Federation of Canada

Member of C.E.P.F.

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 4 \$, za Argentino 250 pezov, za Brazilijo 60 kruzairov, za Anglijo 20 šilingov, za Avstrijo 35 šilingov, za Avstralijo 2.50 avstr. L., za Italijo in Trst 800 lir, za Francijo 600 frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi "Slovenske poti".

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

MED SLOVENCMI

Tretje zborovanje kanadskih vseučiliških profesorjev slovanskega rodu

V zvezi z letnimi zborovanji društev kanadskih vseučiliških profesorjev vseh strok, ki se bodo vrstila v prvi polovici junija na York University v Torontu, bodo zborovali tudi profesorji; ki so po rodu Slovani.

Letošnje zborovanje bo tretje. Prvo je bilo v Banffu, Alberta, drugo pa v Ottawi. Predavanja prve konference so izšla v knjigi Slavs in Canada, predavanja ottawskega zborovanja so napovedana, da bodo izšla pred letošnjo konferenco.

Za letošnje zborovanje je najavilo poredavanja, ki so v zvezi s kanadskimi Slovani, kakih 30 profesorjev. Predavanja bodo od 13. do 17. junija.

Zborovanje organizira Inter-University Committee on Canadian Slavs, v katerem je zastopanih nad 15 kanadskih univerz. Slovenci smo zastopani tako v odboru kot tudi med predavatelji na zborovanju. —fš.

Toronto

Half - na pol

By Chester Smith, B. Com.

YAREMKO

It's a wonder that the provincial Minister of Social and Family Services still has his scalp. With the yelp and whoops emanating from the Parliament Buildings, one would think that the Opposition Parties had succeeded in parting John Yaremko with his hairy pinnacles. That they failed is confirmed by the announcement of Premier John Robarts, that his Minister shall remain in the Cabinet. This good fortune might be attributed to the sparse and this crop which covers the minister's head. More hair, a better grip and who knows the political stage in Ontario may have had another Yul Brunner.

The furor which enveloped John Yaremko arose from an incident in the Indian Development Branch of the Minister's Department. Along with the Director, Joseph M. Dufour, seven others quit in protest to the policy of the Robarts Government towards the Indians.

Dufour in an article in the Toronto Daily Star describes the living conditions of the Indian people as shocking. He cites examples of polluted water, lack of sewage and water facilities, poor roads, discrimination in schooling for Indian children, and condescending attitudes and inferior treatment by white people, municipal and civil service authorities.

The purpose of the Indian Development Branch according to its former director is "to help the Indian people to become a real part of the life of the province".

In this aim the Government failed miserably. Of the sum of \$1,400,000 allotted to the Branch, there remained one million not spent.

John Yaremko answered this criticism. The one million dollars which lay dormant were frozen because of a dispute with the federal authorities. The Province of Ontario entered into an agreement with Ottawa in 1966 to determine the areas in which money could be spent to help the Indians. It agreed well for the needs of the red people. Unfortu-

nately the plans of the Province became enmeshed in wrangles with the Federal Department about jurisdiction.

Dufour agreed with this explanation of Yaremko's. He is quoted as saying "There were two main parts of our budget, a million dollar annual fund for expenditure under a federal provincial cost-sharing agreement of 1966 and \$400,000 for administrative expenses. We were not allowed to spend this even though it had been allotted to us. Now it may be that the province was sold a bill of goods under the cost-sharing plan and indeed it is my feeling that it may have been."

What was all the fuss about? There is little doubt that the motivation of Joseph Dufour and his staff in submitting their resignations was a deep concern for the welfare of the Indian people. There is no denying that the plight of the original inhabitants of Canada is our shame.

All the same, this is hardly justification for attempting to make John Yaremko the scapegoat. No blame can be attached to the Liberals and the NDP party for their criticism of the Minister. They are the Opposition and it is their duty to hit and hit hard at the Government in its weak spots.

The Toronto Daily Star ... That's another matter.

It is the real villain in the piece. "Red Power" may be good copy but not when a responsible Minister is raked over the coals in the process.

The paper states its position in a lead editorial. Picketing by Indians is described as a protest to the "insensitive behavior" of the Minister. In a news story it reports that John Yaremko attended the Six Nation Victoria Day Celebration where 4,000 Indians were present and where there was "a hint of protest" to use the words of the Daily Star. Chief Split Water didn't even know Yaremko when he met the man. Another member of the reserve council said "It's the federal government not the provincial government that runs our lives, so its them were most concerned with".

The editorial continues to class John Yaremko "an inept administrator, brutally unaware of the problems of an underprivileged minority". This they say of a man who was born into a large ethnic family of limited means; a man who knew poverty and discrimination, who worked hard

Cleveland

• Reclacijski večer.

V soboto 3. maja so gojenci in bivši gojenci slovenske šole pri Sv. Vidu nastopili na "Case Western Rosedale University" na reclacijskem večeru, ki ga sedaj že nekaj let prireja oddelek za slovenske vzhodnoevropske jezike.

• † Mirko Burja

5. maja je umrl Clevelandu polkovnik Mirko Burja, bivši vojni ataše v Rumuniji, na Poljskemi in ZDA.

• "Korotanovl" nastopi

V soboto 10. maja zvečer je bil koncert pevskega zbora Korotan pod vodstvom pevovodje g. Ing. Frančka Gorenska, zbor je pel slovenske narodne in umetne pesmi. Na sporedu je bila tudi krstna izvedba speva. "Naša pesem", katero je na besedilo "Marjana Jakopiča" uglasbil ing. Gorenšek. Dvorana je bila polna. Zbor, soloisti in pevovodja so doživeli velik uspeh.

Koncem maja pa je zbor "Korotan" gostoval v Washingtonu, D.C. (30. maja).

• Materinski dan

V nedeljo popoldne 11. maja sta slovenski šoli pri Sv. Vidu in Mariji Vnebovzeti pripravili lepi materinski proslavi za materinski dan.

• Koncert "Triglava"

4. maja je imel v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju svoj spomladanski koncert pevski zbor Triglav.

• Nastop solistke

V nedeljo popoldne 18. maja pa je imela samostojni pevski nastop altistka Cecilija Valenčič v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

• Pomembna obletnica.

25. maja je obhajal 45-letnico svojega obstoja Slovenski narodni dom na St. Clairju z banketom in programom.

• Zopet slovenska smrt v Vietnamu

12. aprila je umrl za težkimi ranami, ki jih je dobil v boju s komunisti blizu Da Nanga v Južnem Vietnamu slovenski rojak, marin, Silvester V. Sekne iz Clevelanda, edini sin Forjana in Marije Sekne. Pokopan je bil v vseh vojaških častih v soboto 26. aprila na pokopališču Vseh vernih duš pri Chardnu. Ogromna množica clevelandskih Slovencev se je poslovila od njega, ko je njegovo truplo ležalo v pogrebni zavodu in ob samem pogrebu. Naj mladi slovenski in ameriški junak počiva v miru, njegovi težki prizadeti družini pa izrekamo naše najgloblje sožalje.

and achieved honour in his years at primary and secondary school, at the University and in his studies in law at Osgoode Hall; a man who has proven time and time again that he has the confidence of the people of his constituency by being re-elected with ever increasing majorities; a man whose party has continually given him responsible positions in the cabinet.

The explanations of Yaremko were ignored by the Star which concluded that there were "grave doubts about John Yaremko's usefulness in his present portfolio".

A disgraceful and irresponsible comment!!

John Yaremko is the voice of the ethnic community in the Robarts Cabinet. He alone can describe its attitudes, its feeling and its concerns. In this capacity he serves a useful and necessary purpose.

An attack on his without cause affects the whole ethnic community.

In the Indian Development Branch affair, the Toronto Daily Star acted contrary to the good of this group. The problem of the Indian is wide and deep. The answer is not quick and easy.

The treatment of ohn Yaremko by the Star was cruel and inconsiderate.

"Zvazkowiec" May 30, 1969

• "Potni List" za "Metro International Caravan" dobite pri "Tiroler Restaurant", 1115 Bay St. Stane \$2.— (vidi oglas!). Pohitite!

• **Potrošniki v ZDA so bili v letu 1968 zadolženi za 113.1 milijarde dolarjev, kar je predstavljalo porast za 11.1 milijarde v enem letu.** —fš.

V VSEH NEPREMISLNIŠKIH, OBRNITE SE Z ZAUFANJEM DRUŽINSKIM IN PRAVNIM ZADEVAM NA:

CARL VIPAVEC
SLOVENSKI ODVETNIK
IN NOTAR
The Simpson Towers 401 Bay St. Suite 2000 - EM. 4-4004

• Koncerti

V nedeljo popoldan 13. aprila je bil v Slovenskem domu na Recher Avenue v Euclidu koncert pevskega zbora "Slovan" pod vodstvom pevovodje Franka Vauterja.

Isto nedeljo popoldan je bil v šentviški veliki dvorani koncert "Mladih harmonikarjev" pod vodstvom g. Rudija Kneza.

Pevski zbor "Planina" pa je imel pomladanski koncert v nedeljo popoldan 27. aprila v Slovenskem domu na Stanley Avenue v Maple Heights.

• Družabna prireditvev "Tabora"

Letošnja spomladanska družabna prireditvev krajevnega društva SPKB "Tabor" je bila v soboto zvečer 19. aprila v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Prireditvev je bila zelo obiskana in je tudi zelo uspela. Za ples je igral ansambel "Veseli Slovenci" pod vodstvom g. Dušana Maršiča. Čisti dohodek prireditvev je šel v invalidski sklad Zveze SPKB "Tabor".

• Nastop "Kresa"

V soboto zvečer 26. aprila je priredila plesna skupina "Kresa" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue "Večer narodnih in umetnih plesov". V 19 točkah je nastopilo 37 mladih plesalcev. Spored sta privrili in s plesalci nastudirali gospe Eda Vovk in Breda Lončar. Večer je bil velik uspeh.

Chicago

• **Naj oprost!** V poročilu o 60-letnici gospe Pavle Arko smo omenili fante Toneta, Lojzeta, Janka in hčerko Mihaela, pomotoma je bil izpuščen sin Jože, ki je tudi vedno agilen, zlasti pri cerkvenem pevskem zboru.

• **Gospa Albina Novak**, ugledna slovenska pionirka in javna delavka je bila počaščena s tem, da je bila sprejeta v "dvorano slavnih oseb" (Hall of Fame). Po zaslugi gospe Novakove se je začela akcija za slovensko kapelo v Washingtonu, katero bodo pričeli kmalu graditi. Je glavna tajnica Slovenske ženske zveze. Naše čestitke!

• **Srebrni jubilej** zakonskega življenja sta 25. maja obhajala Tone in Terezija Pristov v Cicero. K maši sta prišla v slovensko cerkev sv. Stefana. Tone je velik ljubitelj slovenskih knjig. Naj sledi še zlati jubilej!

• **Nova gostilna** v osrčju slovenske naselbine "Bled" je bila odprta v soboto 10. maja. Preje sta lastovala to gostilno g. in ga. Tomazin.

• **Zlati jubilej** ali 50-letnico obstoja je obhajal v nedeljo 18. maja Materinsko društvo s slovensko latinsko mašo, po maši pa je bil banket v farni dvorani. Nastopili so tudi otroci slovenske šole.

• **Solo bi radi združili** n. pri farno šolo sv. Stefana s farno šolo sv. Pavla, ki ima komaj 75 učencev. Farni odbor pri sv. Stefanu je načrt odklonil.

• **Birma in prvo sv. obhajilo** pri sv. Stefanu. Birmancev je bilo 110. Pomožni škof Abramovic je bil zelo zadovoljen. Pohvalil je zlasti lepo petje.

Kmečko prebivalstvo Slovenije

Po podatkih Jožeta Krbšla (Dušno pastirstvo med kmečkim prebivalstvom: Cerkev v sedanjem svetu, št. 11-12, 1968, str. 196-200) znaša odstotek kmečkega prebivalstva v Sloveniji samo 26% (v mariboski škofiji 32% v ljubljanski 19% in v Slov. Primorju 24%).

Nad 60% kmečkega prebivalstva imajo dekanije Zavrč (72%), Murska Sobota (69%), Žužemberk (67%), Kozje, Sv. Lenart in Lendava (66%), Biljana (64%) in Velika Nedelja (61%).

Od 40% do 60% kmečkega prebivalstva je v dekanijah Črnomelj Leskovec in Ljutomer (53%), Rogatec (52%), Hrušica Jarenina, Trebnje in Smarje (49%), Moravče (45%) ter Ribnica (41%).

Od 20% do 40% prebivalstva

ONTARIO

PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

FROM THE DEPARTMENT OF LANDS AND FORESTS

Ontarijska vlada je razglasila dve važnejši spremembi zakona o zaščiti pred gozdnimi požari. Odredba je stopila v veljavo 1. aprila 1969.

V novi zakonodaji je zadeva dovolilnic gozdnega potovanja (Forest Travel Permit) spremenjena tako, da dovoljuje večje svobodno gibanje brez omejitev za splošno publiko. Popreje so bile potrebne dovolilnice za gozdna potovanja za vse osebe, ki so potovale skozi gozdna območja med posameznimi "požarnimi krogi" pokrajine.

Odstranitev povprečnih potovalnih omejitev je bila v glavnem narekovana z vsesplošnimi sprejetimi potrebe pazljivosti pri uporabi ognja na potovanju skozi gozdna območja s strani prebivalstva. Vpostavljen je nov način posebnih omejitvenih požarnih in potovalnih okrožij. Namen omejitvenih potovalnih okrožij je v tem, da te preprečujejo napravljanja odprtega ognja ("camp fire"), kjer nevarnost požara to predpostavlja. Omejevano potovalno okrožje pa je lahko tudi vpostavljeno, če obstoja stanje, ki lahko povzroči požar in ta isto stanje tako lahko ogroža varnost popotujoče publike. Toda še vedno lahko osebe, ki to žele, zapisejo svoje ime in cilj popotovanja na glavnem uradu "departmana", da jih lahko dosežemo v slučaju hitre potrebe.

Dodatno k izpremembam o omejevanju popotvanj, bo sedaj nezakonito kaditi med hojo ali delom v gozdu v času sezone požarnih nevarnosti. Ta način je bil že na široko sprejet leta in leta od usposobljenih gozdnih popotnikov in delavcev in bo sedaj podprta tudi z zakonom. Minister pravi nadalje, da je prepričan, da bo ta zakonodaja bolj služila uporabljalcem gozdov, vključno popotujočo publiko, a je še naglasil, da morajo vsi obiskovalci gozdov še v naprej kazati dobro in pravilno obnašanje v gozdovih ter pravilno in pazljivo uporabljanje ognja v njih.

the Hon. John Robarts
Prime Minister of Ontario

• **Število prenosnih domov**, ki so jih proizvajalci dostavili prodajalcem, je naraslo v ZDA od 103.700 na leto leta 1960 na 240.360 leta 1967. Število manjših hiš, ki jih avtomobilisti porabljajo za potovanje, pa je naraslo v istem obdobju od 40.300 na 130.420 enot. —fš.

pripada kmečkemu stanu v dekanijah Ptuj (39%), Braslovcé in Nova Cerkev (35%), Gornji grad, Videm, Vipava in Višnja gora (34%), Komen (33%), Tolmin (32%), Cerklje, Novo mesto in Konjice (31%), Cerklje in Slovenska Bistrica (30%), Kobarid in Stari trg (29%), Ilirska Bistrica (28%), Dornberk (27%), Crnice (26%), Dravsko polje (25%), Tomaj in Vuzenica (24%), Dravograd, Radlje in Solkan (23%), Idrija (22%), Skofja Loka (21%), Litija, Postojna in Vrhnika (20%).

Manj kot 20% kmečkega prebivalstva pa so našli v dekanijah Kanal in Koper (16%), Zagorje (15%), Kamnik (14%), Kočevje (13%), Dekani in Laško (12%), Celje, Kranj, Ljubljana okolica, in Mežiška dolina (9%), ter Radovljica (7%).

Mesti Ljubljana in Maribor pri tem nista bili vključeni.

POZOR ROJAKI! Sprejem na letališču ali železnici, ogled Rima, prenočišče, domača hrana itd. vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

Vinko A. LEVSTIK
Director in lastnik

Hotel "BLED" in Hotel-Penzijon "DANIJA"
Via S. Croce in Gesualtemme 40, Via L. Luzzatti 31
Roma, Tel. 777-102 Roma, Tel. 750-587

Slovenci, ko napravljate načrte za letošnje počitnice, ne pozabite na Marijo Pomagaj

v Lemontu. Slovenski frančiškani smo pripravili za letos naslednji program:

Vsako nedeljo v juliju in avgustu so svete maše pri Mariji Pomagaj ob 7. in 11. zjutraj. Kadar so romanja, imamo pobožnosti ob dveh popoldne.

V soboto dne 5. Julija in 9. Avgusta imamo tudi sveto mašo ob osmih svečer, kateri sledi procesija z lučkami k Luški Votlini.

Slovenska romanja so v Lemontu naslednje nedelje:

5. in 6. julija —Vseslovensko romanje
19. in 20. julija—Romanje slovenske ženske zveze
27. julija—Prekmursko romanje
9. in 10. avgusta—Oltarna društva iz Clevelanda
31. avgusta—Medeni piknik in romanje fare Svetega Stefana

Na letošnjih romanjih bomo obhajali 1100 letnico smrti Sv. Cirila in desetletnico smrti škofa Gregorija Rožmana.

Prosimo vas, da si pravočasno rezervirate prenočišče in hrano. Kuhinja je odprta samo za skupinska romanja in kadar pride v Lemont kaka najavljena skupina romarjev.

Naslov: St. Mary's, 1400 Main Street
Lemont, Illinois 60439
Telefon: (312) 257-2494, 257-5102

METRO INTERNATIONAL CARAVAN

Četrtek, 26. do ponedeljek 30. junija

Obiščite:

• Lizabono, • Varšavo,
• Helsinkij, • Berlin,
• Rim, • Dunaj, • Mexiko,
• Kijev, • Amsterdam
• Budimpešto,
• Bratislavo
... in mnoge druge.

Za:

• Okusno hrano
• Kontinentalno zabavo
• Umetnost
• Okrepčila
prav tukaj v Torontski Metropoli!

Tudi:

• Brezplačno javni koncerti v vseh "Borough Civic Centres",
• Brezplačno letalsko potovanje za dva na Hawaie, z C.P. Air, in v Akapulko, Mexiko, z Aeronaves de Mexico ter druge nagrade.
PRIDRUŽITE SE ZABAVI! Kupite si vsa \$2.— potni list od tega časopisa in of "International City", ki ga organizira vaše občestvo:

LJUBLJANA, 321. Davenport Road, Toronto

Organizira: The Community Folk Art Council of Metropolitan Toronto, 49. Wellington Street East, Toronto 514

DVA SLOVENSKA PIONIRJA

"The Canadian Composer" v svoji letošnji majski izdaji poroča na straneh 8—12 o formaciji "Atlantskega simfoničnega orkestra" (The Atlantic Symphony Orchestra) izpod peresa g. Walterja Balla. Pravi, da sta dva močna, uspešna in prepotrebna pionirska stebra nanovo ustanovljenega simfoničnega orkestra (sestavljena iz članov S.O. iz New Brunswicka in Halifaxa) dva člana slovenskega rodu in sicer gdč. Nevenka Rovana, prva violinistka in pomočnica dirigenta ter glasbeni direktor g. Klaro Mizerit.

Gdč. N. Rovana je imela svoj prvi koncert že z osmim letom starosti v Ljubljani, g. Mizerit,

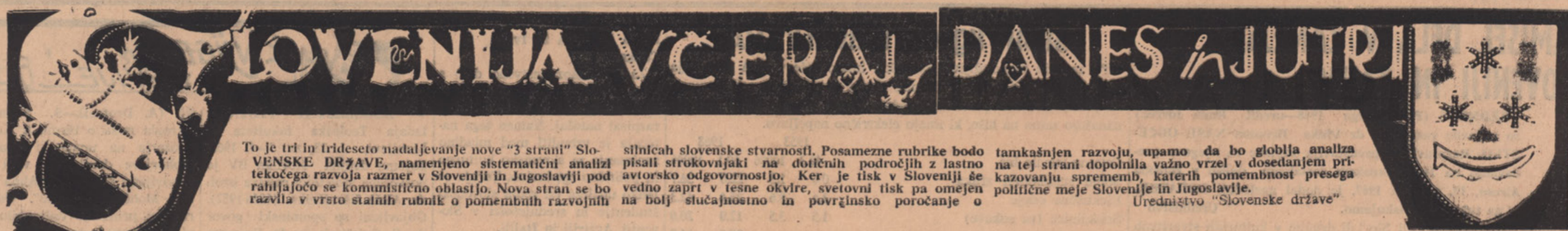

Gdč. Nevenka Rovana in g. Klaro Mizerit

ki je bil rojen v Trzinu pri Trstu, študiral violino, kompozicijo in dirigentstvo na Glasbeni akademiji v Ljubljani in na Dunaju, kjer je dobil prvo nagrado za kompozicije 1942. leta. Ko je bil član Slovenske filharmonije je organiziral Slovenski godalni kvartet in bil v njem prvi violinist. Kasneje je bil učitelj na Ljubljanski glasbeni akademiji.

1951 je postal dirigent dubrovniškega festivalnega orkestra in je bil od 1958-1968 dirigent "Rheinische Philharmonie" v Koblenzu v Nemčiji. Nastopil je tudi kot dirigent v Avstriji, Italiji, Jugoslaviji, Švici, Franciji, Španiji, Holandski, Z.D.A., Kanadi in Nemčiji.

Na novem položaju obema naše čestitke z željami po čim večjem uspehu.

DEJAVNO SLOVENSTVO

Tine Duh

Osrednji problem slovenskega naroda po drugi svetovni vojni je še vedno njegova državno-politična osvoboditev, njegovo rojstvo kot enakovreden subjekt mednarodnega prava. Združitev slovenskih pokrajin v eno mednarodno priznano enoto, suvereno slovensko državo, je po zavezniški zmagi v drugi svetovni vojni bila zaigrana zaradi izključno strankarsko pogojene politike komunistične partije, ki je Slovincem vsilila marksizem kot edino dovoljeno ideologijo, narodovo usodo pa vključila v načrte svetovnega komunizma.

Res je sicer, da je komunistični režim v domovini moral na vseh področjih odstopiti od načel ortodoksne marksizma in da je uvedba družbenega samoupravljanja odprla pot razvoju, ki zaradi življenjske prepletanosti mnogoterih področij narod-

Odnos do zgodovinskega dogajanja

Gre za dva vzporedna problema: doseči slovenskemu narodu suvereno slovensko državo in pravniti Slovincem v domovini svobodo, katerih jih je oropala komunistična partija.

Misel slovenske države je izšla iz ozkega kroga slovenskih izobražencev, ki so sredi druge vojne, junija 1943 v Ljubljani podpisali Slovensko izjavo, v vseplošno slovensko državno giba-

na udeleževanja ne more ostati omejen le na pridobitni sektor kot bi to hotela komunistična partija, res pa je tudi, da taista partija, ki je v gospodarstvu bila prisiljena dopustiti liberalizacijo, ni voljna odpri vrat splošni demokratizaciji kot posledici naslednjega izvajanja družbenega samoupravljanja.

Nepartijski Slovenci v domovini še danes nimajo pravice svobodno razpravljati o slovenski narodni bodočnosti. To pravico si je pridržala manjšinska partija, velikanska večina naroda pa je obsojena na molk. Zato pa imamo mi v svobodnem svetu ne le priložnost ampak predvsem dolžnost po svojih močeh prispevati k razjasnitvi in rešitvi problemov, ki za Slovence kot narod pomenijo življenje ali smrt.

nje pa se je razrastla najprej med Slovenci v zdomstvu. Razen voditeljev in vedno manj številnih članov tradicionalnih slovenskih strank so si Slovenci v zdomstvu edini v prepričanju, da je slovenska država naša narodna pravica in da jo moramo doseči, če se hočemo kot narod ohraniti. Deljena so le še mnenja, kako naj slovenski narod varno in čimprej pride do svoje države.

Ta različnost mnenj, predvsem v krogih zdonskih izobražencev, pa ima svoj vzrok v različnosti gledanj na odnos poedincev oz. skupine, ki ji pripada, do zgodovinskega dogajanja. Gre za osnovno vprašanje, ali naj kot poedinci in preko poedincev skupine in narod v celoti, zgodovinskim dogajanjem prisostvujejo le kot gledalci v gledališču, se pravi pasivno, ali pa naj ta dogajanja skušamo z neposrednim ali posrednim poseganjem, se pravi aktivno, usmerjati in jim dosedanjo smer spreminjati z ozirom na določen cilj v bližnji ali daljni bodočnosti.

Ideja je gonilna sila politične akcije. Kadar ideji ne sledi dejanja, ki težijo za njenim uresničenjem, ostane mrtva in nima vpliva na zgodovinsko dogajanje. Se tako popoln program, ki ga pa politiki ne izvajajo in ga ne skušajo realizirati, je brez koristi. Vodilni duhovi Evrope Victor Hugo, Lamartine, Kant, Goerres, Heine, Nietzsche so v 19. stoletju bili glasniki Združene Evrope, veliki politiki 20. stoletja, Adenauer, Schuman, De Gasperi in drugi pa so to idejo skušali uresničiti. Politika pomeni dejanje, delovanje, iskanje poti, po kateri naj ideja v dejanskem življenju prodre. Politika mora ideji najti sprejemljivo in v vsakda-

njem življenju izvedljivo obliko.

Ideja, v danem primeru slovenske države, je le miselni koncept, ki ob upoštevanju obstoječega stanja usmerja dinamično gibanja za suvereno slovensko državo. Po drugi strani pa prizadevanje oz. delo za uresničenje ideje usmerja misljenje, kajti ko je človek preizkusil idejni koncept, ki ga je približal resničnosti, mu ta resničnost tudi le s približanjem ali le z delnim uresničenjem temeljnega koncepta dovoljuje njegovo prilagoditev dejanskemu stanju.

Dejavnost mora torej biti vodilo za novo shematizacijo, ta pa nikakor ne pomeni konca poti, ampak le izhodišče za nova dognanja.

Ce je odnos do zgodovinskega dogajanja aktiven, potem posemeznik in preko njega družba težijo za preobrazbo resničnosti, t.j. obstoječega stanja, pri tem pa mora upoštevati to neprestano sožitje delovanja z misljenjem.

Resničnost oz. obstoječe stanje je treba razčleniti, analizirati, če jo hočemo shematizirati, shematizacijo pa moramo projicirati na resničnost, kajti le tako je mogoče preveriti njeno vrednost in jo razširiti na nadaljnje raziskovanje. Ideja na ta način ni več le gola abstraktnost, nekaj zgolj teoretičnega in v domišljiji

obstoječega, ampak stopi na raven aktivnega poseganja v resničnost stvari.

Ze sama pripadnost h krščanstvu nas naravnost obvezuje k aktivnemu poseganju v življenjsko in s tem v zgodovinsko dogajanje.

Kristijan ni oni, ki sam pri sebi, le razumsko sprejme zapovedi, ampak oni, ki zavzame dejanski, praktični odnos do vsakdanjega življenja, kdor božjo voljo, božje zapovedi v vseh življenjskih situacijah tudi z dejanji spoľnuje.

Gradino iz danih temeljev

Naš odnos do zgodovinskega dogajanja je aktiven, zato pač nujno stremimo za spremembo resničnosti, za prehod iz sedanjega v višje, popolnejše stanje. Resničnost slovenskega naroda pa je formalna in dejanska oblast komunistične partije. To pa pomeni popolno odsotnost svobode na vseh odročjih narodnega udejstvovanja: v politiki brez pluralizma svobodnih državljanjskih organizacij, v kulturi brez svobode misljenja in ustvarjanja, v gospodarstvu brez svobodnih delavskih in podjetniških združenj in brez zasebnih pobud; tudi v zasebnem življenju je svoboda omejena, ker je tudi to na ta ali oni način nadzirano.

To so dejstva. In nasproti tem dejstvom nima smisla postavljanje le ideološko še tako čist teoretični antikomunizem. Nima smisla le ugotavljati, da sedanja oblast med večino Slovincem v domovini nima zaslobe in da bi jo slovenski narod ob prvi možnosti svobodnih volitev ob svobodni izbiri programov in kandidatov odrinil na mesto, ki ji po številu njenih ideoloških pripadnikov gre. Mesto golega poudarjanja teoretičnega antikomunizma je danes treba iskati poti in možnosti za spremembo sedanjega stanja. Ta pot pa danes ne more biti pot nasilnih sprememb, revolucije in fizičnega uničevanja nasprotnika, ampak le pot razvoja. In to toliko bolj, ker smo se že nekaj časa sem priče odločnih prizadevanj Slovincem v domovini za demokratizacijo življenja znotraj slovenske republike in naporov za oblastveno, državno-pravno osamosvojitve Slovenije, za dosego suverene slovenske države.

Po uvedbi družbenega samoupravljanja se namreč razmere v Sloveniji sicer polagoma toda vztrajno izboljšujejo. Dovoljene gospodarske, kulturne in strokovne organizacije se sedaj z neposrednim soodločanjem v njih zaposlenih delavcev in uslužbencev same upravljajo. To je poiskus uvedbe takoimenovane neposredne demokracije, preko katere jugoslovanski komunistični teoretiki hočejo v bodočnosti priti do popolne socialistične, t.j. komunistične družbe, v kateri ne bi bila potrebna politična oblast in bi njen končni rezultat bil popolna brezstranska, brezpartijska in brezdržavna družba.

Toda dejansko uvajanje samoupravljanja v vsakdanje življenje je seglo daleč in široko preko meja, ki mu jih je hotela začrtati partija. Sprožilo je namreč vrsto problemov, ki jih morajo Slovinci danes rešiti le kot Slovenci, torej na ravni naroda oz. slovenske republike. Kajti, tudi narod je oblika družbene organizacije in ima kot tak pravico sam zase urejati svoje življenje, spoznavati svoje specifične potrebe in določati sredstva za njih zadovoljevanje. Med te probleme spada v prvi vrsti samostojno odločanje o gospodarskih vprašanjih slovenske republike, kajti gospodarstvo ustvarja mate-

rialno podlago za vsa druga področja narodnega življenja. Za rešitev tega vprašanja je v pripravi dolgoročni program za gospodarski in družbeni razvoj slovenske republike. Slovinci so se v Jugoslaviji prvi začeli upirati odločnemu znižanju zveznih davek in zahtevajo znižanje zveznih davek na višino resnično skupnih zveznih potreb in prilagoditev zveznih dohodkov tem potrebam. Zahtevajo odpravo upravnega in zakonodajnega centralizma, ki z vsemi, razvitimi in nerazvitimi deli države ravna po istem merilu in ne upošteva specifičnih razmer in potreb posameznih republik.

Vzporedno s prizadevanji za dosledno izvajanje družbenega samoupravljanja gredo tudi težnje za temeljito spremembo zvezne ustave. Slovinci stojijo na stališču, da naj ima zvezna ustava le okvirni značaj in pusti republikam čim obširnejše manevrske prostore za urejanje svojih specifičnih potreb z lastnimi republiškim zakoni. Iz razprav o tej decentralizaciji je izšel pojem konfederacije kot ene izmed možnih oblik ureditve medrepubliških oz. mednacionalnih odnosov.

Življenje naroda je celota, ki se ne da drobiti na poedinega, eno od drugega popolnoma neodvisna področja. Zato bi gospodarsko osamosvojitve morala spremljati tudi politična svoboda. To bi pa pomenilo konec monopolnega položaja partije in dopustitev vsaj dveh neodvisnih, če že ne večjih samostojnih političnih strank, kot smo jih Slovinci imeli do nastopa komunističnega režima, ter priznanje pravic do javnega razpravljanja in preko svobodnega izbiranja programov in njih nosilcev tudi enakopravnega odločanja o temeljnih političnih vprašanjih slovenskega naroda. To pravico si do danes lasti še vedno le slovenska komunistična partija, ki pa sama tudi ni neodvisna, ampak podrejena zveznemu centralnemu komiteju.

Nepartijski del slovenskega naroda v domovini, dejansko torej velikanska večina Slovincem, nima možnosti niti pravice javno razpravljati o političnih vprašanjih in ne svobodno o njih odločati. Ima pa to možnost slovenska politična emigracija, ki je tudi živ del slovenskega naroda in ima kot taka dolžnost spremljati razvoj v domovini ter po svojih možnostih prispevati k postopni osvoboditvi Slovincem. Z zdomstva ni mogoče neposredno posegati v potek dogodkov doma, mogoče pa je rojakom v domovini dajati pobude in nasvete za ustvarjanje pogojev, ki bi preko pritiska vsakdanjega življenja mogli privedi do zrahljanja tesnih partijskih vezi.

V tej smeri je v emigrantskem političnem tisku zadnje mesece bilo danih nekaj praktičnih predlogov za demokratizacijo v Sloveniji (prim. Slov. država, 1. maja 1968).

Za poživitev zrahljanega slovenskega gospodarstva naj bi sedanja oblast dovolila obnovitev nekdanj cvetočega, sedaj pa zatrtega združništva vseh nekdanjih obstoječih vrst: kmetijskega, obrtniškega, potrošniškega in kreditnega.

Dnevni barometer javnega mnenja je svoboden tisk. Slovinci, ki nas je v prejšnji Jugoslaviji bilo le 8% vsega prebivalstva, smo imeli skoraj 25% vsega tiska. Ves ta tisk je bil z nastopom partije zatrt. Če sedanja oblast že noče vrniti Slovincem nekdanje svobode tiska, naj bi ob 100-letnici prvega slovenskega dnevnika — Slovenskega Naroda, — ki je prvič izšel v Mariboru 6. aprila 1968, v njegovo počastitev obnovila ta dnevnik in tako utrla pot ponovni svobodi tiskarske besede.

Za politično udeleževanje nepartijskih Slovincem naj bi partija opustila nadzorstvo Socialistične zveze — nekdanje OF —, ki bi tako postala neodvisna politična organizacija, v kateri bi mogli delovati somišljeniki nekdanjih tradicionalnih, po partiji zatrtih slovenskih strank. V nasprotnem primeru bi pod pritiskom razmer moglo priti do zahteve po obnovitvi Slovenske ljudske stranke, ki je bila že v Avstriji in pozneje v Jugoslaviji politični simbol slovenske samostojnosti.

Kot uvod v ta začetek demokratizacije pa naj bi bila rehabilitacija vseh pomorenih in drugače pregananih žrtev komunistične revolucije v Sloveniji; z drugimi besedami: slovenska narodna sprava. Slovenska komunistična partija do danes svojim pobitim idejnim nasprotnikom še ni priznala niti poslednje človeške pravice: počitka v posvečeni zemlji pokopališč. To je vsekakor sramoten madež na slovenskem komunizmu, vse do danes neizbrisani. Edino v komunizmu sovraštvo sega še onstran groba. Spričo tega je prazno vsako govorenje o humanosti.

Nauk iz polpreteklosti

Kot Slovinci smo dolžni aktivno sodelovati pri naporih za postopno osvoboditev slovenskega naroda v domovini izpod komunistične diktature. Dolžni smo usmerjati dogodke tako, da se bodo razvijali v smeri osvoboditve, ki jo hoče narod doseči.

Leta 1941 v vsej Sloveniji ni bilo 200 članov komunistične partije. Vkljub temu, da je SLS bila večinska stranka in je imela nešteto pomožnih organizacij, ki so popolnoma obvladale vsa področja narodnega življenja, je v kratkih štirih letih komunistična partija prevzela oblast in jo s krvjo nasprotnikov utrdila.

Zakaj? Iz enostavnega razloga: Ko so v začetku maja 1941 takratni slovenski politični voditelji proti predlogu rajnega prof. Ehrlicha hoteli ustaviti tek zgodovina z vztrajanjem na mednarodno-pravno sicer pravilnem stališču pravne kontinuitete razpadle Jugoslavije, je peščica partijcev pogrnala razvoj dogodkov v svojo smer. Rezultat je že četrto stoletja trajajoča diktatura partije nad slovenskim narodom. V sedanje stanje nesvobode nas je pahnil takratni pasivni odnos do zgodovinskega dogajanja.

Graditi je treba od danes naprej, upoštevajoč izkušnje preteklosti. Graditi pa pomeni delati, ne mirovati in čakati, kaj nam bo prinesel jutrišnji dan.

Slovenski pregovor pravi: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!

(SMER V SLOV. DRŽAVO, Leto IV, št. 29.)

Tretja in zadnja priložnost

Iz Evrope nam je poslal prijatelj našega lista pismo, iz katerega objavljamo dobesečno nekaj odstavkov:

„V Jugoslaviji se položaj zaostrojuje. V Beogradu so se v marcu razpošiljali letaki z zelo rafiniranim besedilom: „Srbi na okup“, češ, rešimo ponižano, razdeljeno in zapostavljeno Srbijo, pod okriljem prijateljske Rusije. Letake tiska sovjetska propaganda v tiskarni „Politika“... Od približno 4.000 policajev v Beogradu jih okoli 1000 sodeluje v tej podtalni akciji, ki o partiji previdno molči in se nanaša na najnižje šovinistične instinkte srbskega prebivalstva.

V Srbiji raste razpoloženje za „svetosavsko Srbijo“ brez Slovincem in Hrvatov, seveda pa s čim več ozemlja, naropanega po prvi svetovni vojni: Bosno-Hercegovino, Črno goro, vzhodno Hrvatsko in Vojvodino. Govori se, da „ni več trenutek odhoda Tita — zaradi boleznih ali starosti — odločujoči trenutek, ampak že to poletje, češ Rusija bo udarila na albanska pristanišča in takrat „osvobodila“ Srbijo prečanov.

Za Slovenijo se postavlja sedaj iminentna tretja in poslednja priložnost, da pridemo do lastne države. Prvo priložnost smo zaigrali leta 1918, drugo 1945. Tretja morda pride prav kmalu in če tudi to zamudimo potem Bog pomagaj.

Dr. M. Krekova propaganda po Južni Ameriki je povsem zgrešena — tudi za konfederacijo je že prepozno. Če Slovinci zdaj ne bomo dosegli, kar nam kot narodu gre, namreč lastno državo, katere suverenost naj bo okrnjena zgolj v okviru evropskih zvez, ne pa v Jugovini. Titovi ali drugi, potem bomo ostali na nivoju črnskih držav, ali pa še nižje.

Srbi so po tradiciji in krvi, rekel bi po konstituciji, povsem nezmožni sožitja z drugimi narodi v isti državi. Gorje, če bi morali po obeh katastrofalno neuspelih „Jugoslavijah“ še v tretjo.

Nevidni narodnostni pritisk v Sloveniji je zelo močan, sicer ne več grobo nasilen kot med 1919 in 1941, temveč rafinirano podtalni in diskreten. Stotine uradništva in oficirjev, ki danes vsi govorijo slovenski, izvajajo velikanski vpliv na najbolj premišljen način s kulturnimi in gospodarskimi sredstvi. „Spodnašanje“ številno šibkejšega naroda po jačem in neprimerno bolj brežutnem narodu.“

To sporočilo zasluži vso našo pozornost, ker poudarja v njem pisec, ki dobro pozna razmere v Sloveniji in Jugoslaviji, edino pravilno osnovno sodobne slovenske politike, to je zahtevo po slovenski državi in pa nenehno skrb, ki jo moramo imeti, da ne zamudimo nobene priložnosti za njeno ostvartev.

Program slovenske države je danes os, okoli katere se gibljejo vsa resnična slovenska prizadevanja, je edini resnični slovenski izhod v vsaki situaciji in edina perspektiva za neviran razvoj slovenskega naroda.

To je danes zavest ogromne večine Slovincem. Samo od nas je odvisno, če bomo dobili svojo državo. Na nobeno tujo pomoč se ne smemo zanašati. Svojo državo pa bo oklical in branil, ko bo potrebno, narod v domovini. Slovenska emigracija mu mora in more bit pri tem samo v pomoč.

Položaj Slovincem pa je danes težak, ker se moramo istočasno, ko se borimo za svojo državo, boriti tudi za najosnovnejše človečanske pravice, ki nam jih krati komunistična diktatura. Borba je istočasna in vzporedna. Vendar pa moramo dati prednost, če ne bi bilo možno doseči obojega hkrati, slovenski državni osamosvojitvi. Slovinci bodo namreč znali, zaradi naše demokratske tradicije od ustoličevanja slovenskih vojvod naprej, v slovenski državi kmalu uveljaviti resnični demokratski red.

Ceprav bo moral narod sam v domovini oklicati svojo državo.

Pavle Verbič

ZAMISEL DELA V ZAMEJSKI SLOVENIJI IN ZANJO

VREDNOTE (Peta knjiga 1968—uredil Ruda Jurčec) so objavile razpravo dr. Vinka Brumna NASE OBCESTVO. Razpravi, ki predstavlja zapiske za njegovo predavanje na 16. slovenskem socialnem dnevu v Buenos Airesu, 13. avgusta 1967, je dodal naslednji DODATEK, ki ga tukaj ponatiskujemo.

Uredništvo

1. Zamejsko Slovenijo ali Slovenijo v svetu sestavljajo vsi Slovenci, ki so se naselili na tujem, dokler ostanejo Slovenci. Ker dobro razlikujemo med narodnostjo in državljanstvom, imamo še za Slovence tudi tiste, ki so si že pridobili novo državljanstvo, a še živijo iz slovenske kulture. Kajti narodnost nam je v prvi vrsti kulturno dejstvo. Zato spadajo k zdmski Sloveniji tudi tisti, ki so v tujini rojeni, ki pa so kulturno še Slovenci, četudi v manjši meri kot njihovi starši ali celo njihovi hratranci v matični domovini.

2. Čeprav besedo marsikaj zlorabimo ali vsaj po nemarnem uporabljamo, vendar moremo s previdno in zmerno rabo govoriti o posebnem narodovem poslanstvu, za nas o poslanstvu slovenskega naroda. Poslanstvo je za narod to, kar je poklic za poedince. Torej nič nujno skrivnostnega ali mističnega, četudi ga smemo pojmovati tudi religiozno, vsaj kot nalogo za katere izpolnitev smo npr. pred Bogom odgovorni.

Kaj je poslanstvo slovenskega naroda, ni mogoče kar na lahko povedati. Tudi drugi narodi tega o sebi z gotovostjo ne vedo ter v mnenjih in dejanjih marsikaj greše.

Morda bi mogli precej splošno reči, da je vsak narod poklican prinesiti svoj delež k občečloveški kulturi. Kot kulturo pa umevamo vse tisto, s čimer človek, če se smemo tako izraziti, pomore Bogu doustariti ali izpolniti stvarstvo, vključivši samega sebe in soljudi. (1). Bog je sicer ustvaril in še ustvarja vse, kar je, a mnogo tega doustarja po silah, ki jih je položil v naravo; najodličnejšim stvaritvam daje bit in bivanje po svoji najodličnejši stvari, to je po človeku. Tako je človek božji sostvarnik sebe in sveta in to, kar on v sebi in v svetu ustvarja, označujemo z imenom kultura. (2).

Ze nečloveška narava pa pri ostvaritvi božjih stvariteljskih zamisli marsikaj pokvari (razni spački...), a to se zgodi nekako po nesreči, po pomoti. Človek tudi kdaj le-tako, po pomoti, izmaliči božjo stvariteljsko zamisel, a on, kot edino duhovno in zato svobodno bitje v našem svetu, se more tudi osebno odločiti za neizpolnitev ali za napačno izpolnitev božje zamisli, s čimer vnese v stvarstvo nered. To pa ne jemlje vrednosti tistemu, kar človek kot sostvarnik božji dobrega doustarja v svetu.

3. Sostvarnik božji je človek kot poedinec. Toda kot družno bitje potrebuje za svoje življenje, in posebej še za kulturno, družbe, iz katere živi in za katero živi. Do vsilka, ki je v nekem oblišču in v nekem času dosegljiv, se more razviti in povzpeti le ob že doseženi kulturi občestva, v katerem živi. Na tem višku more, kadar more, ustvariti nekaj zares novega, nove kulturne vrednote ali dobrine. Družbe pa potrebuje tudi za to, da ima komu nuditi svoje stvaritve. Kot družno bitje ne more živeti le zase, niti sreče ob dosežkih svojega ustvarjanja ne more uživati sam. Mora imeti nekoga, komu more nove stvaritve nuditi kot ljubezenski dar. Kakor živi iz družbe, more polno, posebej se stvariteljsko polno živeti le za družbo.

4. Neko stičišče vseh življenjskih silnic, ki človeka kot kulturno bitje oblikujejo in po katerih človek kot sostvarnik deluje in učinkuje, je zlasti eno človeško občestvo, narod, kakor ga mi pojmuemo. Ta je človeška družba, ki ohranja in pomnožuje neko svojo kulturo, ki ima nek značilen, svojski način življenja že doseženih kulturnih vrednot in ki po svoje odkriva in ostvarja možnosti novih. Čeprav so tedaj resnični sostvarniki sveta ljudje kot posamezniki, je narod tisto obližje, v katerem morejo oni kulturno dorasti in se kulturno izraziti, pa se tu-

Slanje ugodja v hišah v ZDA

Po zadnjih razpoložljivih podatkih imajo hiše v ZDA naslednje ugodnosti (število je v milijonih, stanje se nanaša na 1. januar). Za primerjavo navajamo tudi podatke za 15 let nazaj. Podatki se nanašajo samo na hiše, ki imajo električno napeljavo.

	1953	1968
Celotno število hiš	42,3	60,1
Sobni regulatorji zraka	0,6	1,3
Električne odeje	3,6	8,6
Stiskalnice (za sokove)	1,5	3,5
Odpirač konzerv	—	20,7
Kuhanik za kavo	21,6	51,0
Pomivalce posode	1,3	3,0
Sušilec perila (tudi plinski)	1,5	3,6
Melevec odpadkov	1,4	3,3
Ledenica	4,9	11,5
Posoda za pečenje	—	31,1
Likalnik	37,9	89,6
Mešalnik (za sadje in zelenjavo)	12,6	29,7
Radio	43,7	96,2
Peči — ločene	10,2	24,1
vzdane	()	()
Hladilnik	37,8	89,2
Televizija — črnbela	19,8	46,7
barvna	—	15,7
Prepečevalce kruha	30,0	70,9
Sesalniki prahu	25,1	59,4
Pralnik perila	32,2	76,2

recimo po slovensko doživeti, morejo dati plodne pobude v domovini delujočim ustvarjalcem. V tem pogledu je vredno posredovanje tudi tedaj, kadar se omejuje zgolj na informiranje.

c) Svojemu narodu morejo pomagati, da svojo kulturo, to je plodove izrazito svoje stvariteljske, more izkazati v veliki svet. S tem more narod opravičiti tudi tisto vlogo svojega poslanstva, ki je v bogatstvu občestva, ki je v bogatstvu občestva, ki je v bogatstvu občestva.

č) Posebej bo še zdmska Slovenija pronicala s slovensko kulturo v veliki svet, kolikor bodo njeni udje mogli sodelovati pri ustvaritvi drugih kultur, a iz svoje slovenske kulturnosti. Tudi tako bo slovenska kultura dala svoj delež obči človeški kulturi.

7. Pretirano se mi zdi razlikovanje med gospodarsko in politično emigracijo in neprimerno s tem zruženje poniževanje ekonomskih emigrantov. Kolikor je razlike, je umestna le kot razlika v izvoru ali razlogih izselitve. Gotovo ti vplivajo tudi na poznejše življenje izseljenca. A zdmska Slovenija je le ena in kakor koli je nekdo vanjo stopil, ni potrebno ne nujno, da ga to ovira v opravljanju narodnega poslanstva, kolikor to pritiče zdomcem.

Kar koli Slovenec, pa naj bo v domovini, v zamejstvu ali zdomstvu, napravi kulturno pozitivnega, je slovensko kulturno delo, je delo za narodom, iz naroda in za narod.

8. Kulturno delo, kakor ga imamo tukaj v mislih, ni le izpolnjevanje osebnosti, svoje in drugih, ni le pesnjenje, slikanje in klesanje, skladanje in petje, gledališko igranje in plesanje, versko življenje, filozofiranje, znanstveno raziskovanje in kar je še podobnega, marveč tudi politično urejanje skupnosti, gospodarjenje in tehnika.

Zlasti glede na politiko bi hotel še posebej naglasiti, da jo štejemo h kulturnemu delu. Nikakor pa ne mislim, da je politika edino, pa tudi še dolgo ne najvažnejše, kar more (ali celo mora) zdomstvo za svoj narod storiti. Potrebno je in vredno svoje cene. Pač moramo tudi na to misliti, kako bi za plodno življenje zdomstva mogli ustvariti čim ugodnejše pogoje, zlasti z organizacijo.

O tem sem že drugje govoril in menim se. Za danes pa, ker nisem politik in niti se skušam biti, marveč največje razmišljevalec tudi o političnih vprašanjih, še posebej puščam besedo o tem politikom, ki so navzoči.

Se manj se hočem spuščati v gospodarske probleme zdomstva. Tudi za to imamo tukaj strokovnjake. Bojim se le, da bo izven našega pretresa ostala tehnika. Drugič bo treba misliti še na noga, ki bo mogel kaj več povedati tudi o njej.

9. Pripomnil pa bi vendar rad, za poznejšo diskusijo, da so politične organizacije, gospodar-

ske ustanove in tehnika vsaka po svoje skupnosti potrebne, ker služijo njenemu življenju. Ne smemo pa prezreti, da tako imenovana duhovna kultura je življenje občestva. (5) S Saint-Exuperyjem bi zato dejal, da življenje je more ustvariti red, a red sam ne ustvari življenja. (6).

Zivljenje vsakega občestva, zato tudi zdmsko slovenskega, je kultura: gojimo to in ji ustvarimo potrebne organe, ščite in opornike, da bo mogla ostati čim bolj in čim dalje zares živa, kar je lahko le, dokler je tudi ustvarjalna. Ali da povem z besedami A. Korošca, ki sem jih tudi že drugje navajal: "Politika (ki je tudi urejanje skupnosti) je kroviski posel. Politična organizacija (in sploh vse organizacije), stranka, vpliv, vse to je... streha. Pod njo... pa klije in se razvija božje življenje" skupnosti. Če tega življenja ni, tudi strehe ni treba, ker nimamo česa pokrivati in varovati.

Ohranjanje in ostriti si moramo čut za pravo lestvico vrednot in to pri svojem delu tudi spoštovati. Potrebni so nam templji, da v njih častimo Boga, a Bogu moremo čast dati tudi v katabah ali gozdovih, če nimamo templjev; templji pa prenehajo biti to, če se v njih ne opravlja bogoslužje. Muzeji so potrebni, da v njih hranimo umetnine, če smo jih ustvarili; a umetnine morejo viseti tudi v domovih, muzeji brez umetnin pa prenehajo biti muzeji. Potrebne so knjižnice, da v njih spravljamo pisane priče kulturnega dela; a pisatelj Ksaver Meško je imel knjige razmetane po mizi, po postelji, pod posteljo in po koteh sobe, vendar je bilo v tem več vrednosti in kulture, kakor bi je moglo biti v najdražjih polih, če bi te ostale prazne ali naložene s plažo. Kultura je duša ali vsebina človeških skupnosti, organi, organizmi in organizacije so njihovo telo ali lupina. Lupina je vredna in potrebna, kadar in kolikor hrani vsebino, in je toliko vrednejša, kolikor vrednejšo vsebino hrani.

Nočem jemati cene organizaciji, politiki, gospodarstvu ali tehniki, a prvo ni to. Je Martino delo, ki je vredno vse skrbi in prizadevnosti, a prvo je Marijin "boljši del". V Simičevi Zgodaj dopolnjeni mladosti nam Poslanec očita: "Kolkto krizev, koliko znamenj in cervka — a ljubezni je bilo premalo". (7). Očitek bi mogli raztegniti: Koliko organizacij, koliko javnega delovanja, koliko zunanje skrbi za pravovernost na vseh področjih — a duha, duha službe resnici in pravici, je premalo. Ob vsej naši organiziranosti je naše občestveno življenje vedno revnejše, plitvejše in votlejšje. Zato je tako malo privlačno, zlasti še za mlado, ki nam tudi zaradi tega uhaja.

Zato še enkrat: Če zdmsko slovenstvo hoče ostati živ in koristen člen slovenskega naroda, mora zlasti in v prvi vrsti služiti duhu ter oskrbovati in gojiti "božje življenje" zlasti ustvarjalnega kulturnega dela. Vse ostalo nam je lahko navrženo, ne pa to.

(1) "Z izrazom 'kultura' v splošnem pomenu označujemo vse

Slovenska državnost v delih Frana Levstika in Ivana Cankarja

Za poljudnoznanstveno delo s tem naslovom je izvršni odbor študentske skupnosti v Mariboru razpisal natečaj. Namen tega natečaja je vzbuditi med mladino zanimanje za slovensko kulturno in politično zgodovino. Tečaja se lahko udeležijo vsi redni slovenski študentje in srednješolci v Sloveniji, Avstriji in Italiji.

Slovenski fantje hočejo vojaško obveznost služiti v Sloveniji

V Nedeljskem dnevniku je Drago Zajc 23. marca komentiral izid raziskave Slovensko javno mnenje 68, kjer so anketiranci odgovorili na vprašanje: Ali bi koristilo naši obrambi, če bi v večini slovenskih fantov služila vojaško obveznost v vojaških enotah na ozemlju Slovenije?

Odgovori so bili sledeči: Da — 69,9%, ne — 22,1%, ne vem — 8%.

tisto, s čimer človek spopolnjuje in razvija mnogovrstne duševne in telesne sposobnosti: skuša s svojim spoznanjem in delom ves svet podvreči svoji oblasti: napravljiva socialno življenje tako v družini kakor tudi v celotni družbi z napredkom nravi in ustanov bolj človeško; končno spada h kulturi tisto, s čimer človek v teku časov izraža, posreduje drugim in ohranja v svojih delih velika duhovna izkustva in napore, da tako služijo napredku mnogih, da, v blagoslov vsega človeškega rodu". (Pastoralna konstitucija c Cerkv v sedanjem svetu, Gaudium et spes, 53/2)

(2) "Ko namreč človek z delom svojih rok ali s pomočjo tehničnih naprav obdeluje zemljo, da prinaša sadove in da postaja dostojno bivališče za celotno človeško družino, in ko se zavestno udeležuje življenja družbenih skupnosti, izrjuje od začetka časov razodeti božji načrt, po katerem naj si človek podvrže zemljo in dovršuje stvarstvo ter hkrati oblikuje samega sebe; obenem spopolnjuje veliko Kristusovo zapoved, naj se požrtvalno postavlja v službo bratrotom". (Tam, 57/2.)

(3) "Iz različnega načina uporabljanja reči, opravljanja dela in izražanja, izvrševanja vernosti in oblikovanja nravi, določanja zakonov in pravnih ustanov, pospeševanja znanosti in tehnike ter iz gojitve lepote nastanejo različne skupne življenjske razmere in različne oblike razvrščanja življenjskih vrednot. Tako se iz izročila uredb in navad izoblikuje vsaki človeški skupnosti lastna dediščina. Tako tudi nastane določeno zgodovinsko okolje, v katerega je postavljen vsak človek, naj pripada kateremu koli narodu ali času, in iz katerega zajema dobrine za nadaljnje razvijanje človeške kulture in civilizacije". (Tam, 53/3.)

(4) "Istočasno raste prepričanje, da more in mora človeški rod svoje gospodarjenje nad ustvarjenim svetom ne samo vedno bolj krepiti, temveč da ima tudi nalogo ustvariti tak politični, družbeni in gospodarski red, ki bo vedno bolj služil človeku in ki bo posameznikom in skupnostim pomagal uveljaviti in razviti njim lastno dostojanstvo". (Tam, 9/1.)

— "Da bi bilo poskrbljeno za naraščajoče prebivalstvo in za doščeno rastočim potrebam človeškega rodu, gre po pravici danes bolj kakor kdaj prej težnja za tem, da bi se dvignila raven proizvodnje v kmetijstvu in industriji in da bi se izvršil napredek tudi v storitvenih dejavnostih. Zato je treba pospeševati razvoj tehnike, podprati duha novatorstva, vneto za ustanavljanje in povečanje podjetij, prilaganje proizvodnih metod in krepka prizadevanja vseh tistih, ki so udeleženi v proizvodnji, z eno besedo, treba je pospeševati vse tisto, kar služi omenjenemu napredku. Temeljni namen proizvodnje pa ni zgolj večje število izdelkov, pa tudi ne dobiček ali gospodarjenje, temeljni namen proizvodnje je služba človeku in sicer celotnemu človeku, pri čemer se je treba ozirati na vrstni red njegovih gmotnih potreb, pa tudi zahtev njegovih umskega, moralnega, duhovnega in verskega življenja; pravimo služba slehernemu človeku, slehernemu sloju ljudi,

BOGOSLOVNI VESTNIK

Izdaja Teološka fakulteta v Ljubljani, 1. 28, zv. 3—4, 1968. Zajetna dvojna številka BV je posvečena stoletnici rojstva prof. dr. Aleša Ušeničnika (1868-1952). Objavljeni so spominski govori dr. S. Cankarja in dr. Franceta Grivca, oba iz 1. 1952, ter razprava (51 strani) Antona Strleta o Ušeničniku in njegovem mestu v slovenski kulturi. Slede razprave Vekoslava Grmčiča "Nekaj misli o človeški naravi" v zvezi s pogostim sklicevanjem okrožnice Humanae vitae nanjo, Janeza Janžekoviča "Ob okrožnici Humanae vitae", Stefana Steinerja "Okrožnica Humanae vitae in naša zrelost", p. Romana Tomiča "Estetika sholastikov", Franceta Rozmana "Svetopisemski pojem pokore in apostolska konstitucija Paenitemini, ter Marijana Smolika "Liturgični ali sveti zbor". Pregledi in poročila prinašajo sestavke "Vera v sekulariziranem svetu" (Vilko Fajdiga), "Knjiga o verskem pouku v duhu drugega vatiškega cerkvenega zbora" (Anton Strle), "Trofenikove publikacije s področja naše kulture in zgodovine" (Maks Miklavčič), "Lik duhovnikov v nagovorih pri ordinacijah po novem obredu" (neuradni prevod: Marijan Smolik), "Slovesna veroizpoved papeža Pavla VI. za sklep leta vere" (Anton Strle). Ocene poročajo o Baragovih življenjskih (M. J. Zernik, R. Čučej, Jaklič-Solar), o slovenskem prevodu okrožnice Posredovanje človeškega življenja ter o več delih iz neslovenskega slovstva. drs.

• CERKEV V SEDANJEM SVETU. 1. 3, št. 1—2, 1969. Letošnji letnik bo posvečen razpravam o poedinih zakramentih. Prva dvojna številka obravnava zakrament sv. birme: Priprava na birmo v luči predpisov cerkvene zakonika (J. Bertonec), Teologija birme in starost prejemnikov (R. Koncilija), Psihološko osebnostna zrelost kot kriterij za določanje starosti birmancev (V. Demröt), Starost birmancev s koncilskih vidikov (F. Kavčič), Nismo še rekli zadnje besede (J. Podjavoršek), Anketi o birmi v mariborski škofiji (A. Drogenik—S. Steiner), Okrogla miza o birmi. S Kušar opozarja na upadanje članov Mohorjeve družbe in vabi na obnovljeno kampanjo "Alma Mater Mohorjana ključ". Ostale rubrike prinašajo tudi obilo zanimivega gradiva, drs.

• Dr. Filip Zakelj, ZA BOGOM VREDNA NAJVECJE CASTI. BARAGA IN MARIJA. Baragova knjižnica, 3. zvezek. Buenos Aires, 1968.

Za stoletnico Baragove smrti je vneti baragoslovec dr. Filip Zakelj pripravil 3. zvezek Baragove knjižnice, v katerem je podal oris Baragovega onodosa do Marije in njenega vpliva na njegovo duhovniško in misijonsko delovanje. Pomembnost tega dela je zlasti v tem, ker te strani Baragovega življenja doslej še nihče ni tako podrobno obdelal, vrednost knjige pa je tudi pridobila s tem, da se avtor ni izognil utrudljivemu podrobne- mu delu navajanja virov, ki pa je za dokončnost dognanj nujno potrebno. drs.

IZVOT STROKOVNJAKOV. V.T. ugotavlja v 12. številki Teorije in prakse (1968):

"Letošnji podatki republiškega zavoda za zaposlovanje kažejo, da je v desetih mesecih letošnjega leta prek zavodov za zaposlovanje odšlo iz Slovenije na tuje 12.550 delavcev (lani v istem času 8340), kar je za 50,4% več kot lansko leto. Med temi 66,7% s poklicno šolo in 394 (3,1%) s sred njo ali višjo izobrazbo. Posebej pa poudarjajo, da ti podatki ne zaobsegajo vsega števila strokovnjakov, ker se jih veliko dogo varja za službo neposredno, mimo zavodov za zaposlovanje." (str. 1828).

NOVICE

Od 1. 1962 do 1967 je bilo v ZDA 59.105 umorov. Pri več kot polovici primerov je bilo sredstvo strelno orožje (58,2%). —fš.

• Prebivalci Združenih držav so izdali 1967 za hrano, pijačo in tobak \$ 118,6 milijard, za obleko in osebno nego \$ 59,2 milijard, za stanovanje \$ 70,9 milijard, za vzdrževanje hiš \$ 69,9 milijard, za zdravje \$ 34,0 milijard, za osebne zadeve \$ 26,7 milijard, za prevoz \$ 63,6 milijard, za razvedrilo \$ 30,6 milijard, za zasebno vozgo in raziskovanje \$ 7,9 milijard, za vero in dobrodelnost \$ 6,9 milijard ter za potovanje v tujino in razno \$ 4,0 milijarde. —fš.

• Kako je slanje v industrializirani državi važno za višino dohodka, kažejo naslednje družin v ZDA 1. 1966: dohodki z številke dohodkov poglavarjev manj kot osem let šol so znašali \$4.000 na leto, s osem let šolanja malo manj kot \$ 6.000, z 9—12 let šolanja \$ 8.000, s 13—15 let šolanja malo nad \$ 9.000 in s 16 let šolanja ali še več pa skoraj \$ 12.000 na leto. —fš.

• Regrat je v Severni Ameriki zelo preganjan plevel. Zdravniške knjige pa kljub temu naglašajo njegovo zdravstveno vrednost. 100 g zelenega regrata daje samo 44 kalorij, — 3 g proteina, 1 g naščob ter 1,8 g ogljikohidrata. Zelo bogat pa je na mineralih — 187 mg kalcija, 66 mg fosforja in 3,1 mg železa. Še bogatejši pa je po vitaminih—100 g regrata ima 14.000 mednarodnih enot vitamina A ter 0,19 mg vitamina in 0,26 mg riboflavina. —fš.

• International Co-operative Alliance, mednarodna zadrzna zveza, prireja 7. in 8. maja 1969 v Londonu posebno konferenco za mladino, na kateri bodo razpravljali o načinih, kako pridobiti za zadržništvo mladino, ki v veliki meri ne pozna nevarnosti sodobnega gospodarstva — velikega vpliva reklame ter lahkega kredita. —fš.

• Po poročilih UNO so prispevale gospodarske razvite države v 1. 1967 II milijard finančnih sredstev razvijajočim se državam. —fš.

• Eden ubežnikov iz Bratislave, ki se je naselil v Toronto, zdravi svoje domotožje s tem, da gleda svoj film, ki ga je posnel, ko so sovjetski tanki rohneli po Bratislavi. —fš.